

VIII Seto Kongress Värskas 3. detsembril 2005. a.

OTSUS nr. 3.

Tasuta viisadest Eesti Vabariigi kodanikele

VIII Seto Kongress taotleb tasuta Vene Föderatsiooni viisade andmist ka nendele Eesti

Vabariigi kodanikele, kes elavad Eesti Vabariigis väljaspool Põlva ja Võru maakonda ning kes on seotud Vene Föderatsiooni haldusallasel jääva Setomaaga järgmistel põhjustel:

1. usulised – esivanema-

te matmispaigad, kodukirik, kombetäitmise paigad;

2. perekondlikud – omaksed ja lähisugulased;

3. omandist lähtuvad – sünnikodu, esivanemate pärandatud maa, mets, tarbehooned.

VIII Seto Kongress Värskas 3. detsembril 2005. a.

Otsus nr. 4.

Pöördumine Eesti Vabariigi Riigikogu poole

VIII Seto Kongress, lähtudes III Seto Kongressi (9. oktoobril 1993), IV Seto Kongressi (9. oktoobril 1996), V Seto Kongressi (9. oktoobril 1999) ja VI Seto

Kongressi (9. oktoobril 2002) avaldustest, et Eesti Vabariigi piiri jätmise ENSV piirile ja selle ratifitseerimine on setode ja teiste petserimaalaste suhtes nii omandiõigusi kui inimõigusi rikkuv, avaldab omapoolset resolutsiooni protesti Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni valitsuste vahel 18. mail 2005

sõlmitud uue piirileppe vastu, samuti selle piirileppe ratifitseerimise vastu Eesti Vabariigi Riigikogus 20. juunil 2005!

VIII Seto Kongress kutsub Riigikogu üles denonsseerima Eestile kahjuliku, Setomaale aga koguni hukatusliku uue piirileppe!

Kongressist ja üttheoitmisest

8. Seto Kongress om sälä takah. Jõgeva maakonna setokõisi jaost oll sjoo kongress edimäne, koh võidsõ jo uma helü massa panda. Kogoni kats. Nii suurõ

seltsi pääle võinu jo rohkõmbki saadikit olla, a meile anti mõista, õt massa-i ahnõst ka minnä. Meil oll papõr täüs kirotõt ummi mõttit, a ku kulssi pääliina tähtsidõ inemiste sõnavõttõ, panni paprõ kotti ja tõmbsi pää olgõ vaihõlõ. Jälki anti meile mõista, õt mi olõmi ku puul-seto'...

Aitümma Vananurmõ Ilmarilõ, Laanõtu Silvile, Jüri Vaidlalõ ja mitmõlõ viil, kes

meid ütēsugustist pidävä! Ku mi kohapäälset ello kõrralda saa-i, sis avitada õks saa. Saa avitada tuudmuudu, õt mi salga-i är sestost olõmist!

Tuu omgi õigõ, õt kongress võtt piasaigu ütitselt vasta otsusõ nõuda soodusviisat kõigilõ setokõisilõ! Piasaigu ütle ma tuuperäst, õt mu kõrral ütõ saadik tiias, kas olla puult vai vasta; õt mia tiia', tulõva' viimäte vindläse'?

Kullä setokõsõ', tulõ-i Eestimaa vindläse' Setomaalõ!

Tuuperäst, õt mi siin Jõgõvamaal ja Põltsamaal ka ummi päid olgõ vaihõlõ tõmbasi-i, tii ma vanõmbidõ kogolõ ettepanõki:

- Kõrraldada üle Eesti seto-

dõ loendus. Kõik seto' ütitse lipu ala!

- Vähembält ütõ kõrd aastah kõrraldada egah seto seltsih tsõõrkilaud!

Kongress oll mu meelest hõste kõrraldõt. Kahju, õt saatsanduõdagulõ jäijä – Tallinna päkäpiku' kibõli' kodo. A aitümma näile – meid panti pia uma ussõ ala!

Soovi kõigilõ setokõistõlõ, ütiskõik koh nä omma – siinpuul vai säälpuul traatada – ilosat aastavahetust ja hõste tegusat vahtsõt aastat!

NOORMETSA MANNI Põltsamaalt

Seto Kongressi Vanemate Kogus

VIII Seto Kongressi Vanemate Kogu (SKVK) esimene koosolek toimus 10. dets. Värskas. Kohal olid kõik SKVK liikmed, välja arvatud Helju Tsoptatalo.

Koosolekut juhatas kongressil vanematekogu valimisel 45 häält saanud Rein Järvelill, kes aga end SKVK nimekirjast tagandas, kuna vanematekogu ei pidanud praegu prioriteetseks tegelda kultuuriautonoomiaga, vaid eelkõige kontrolljoonest lähtuvate probleemidega.

Kultuuriautonoomia küsimustega jääb siiski tegelema üks loodud toimkondadest.

SKVK moodustas seitse töötoimkonda, mille valdkonnad on: 1) juriidilised küsimused; 2)

Seto Instituut; 3) meedia ja agitatsioon; 4) Petserimaaga otseselt seotud probleemid; 5) finantsküsimused; 6) põlvkondade side ja noorsugu; 7) kultuuri-autonoomia.

Vanematekogu esimehks peavanemaks valiti Ilmar Vananurm, abivanemaks Illar Laanetu, sekretäriks Öie Sarv.

Järgmine koosolek on 14. jaanuaril kell 12 Värskas „Sommeris“.

SKVK kuuluvad:

Illar Laanetu – 5239697,

candelaket@hotmail.com

Lembit Lennuk – 5106830,

lennuk@col.ee

Arvi Matvei – 5536875,

arvimatvei@hotmail.com

Eha Niglas – 5237198,

ehaniglas@hotmail.com

Sulo Nurmeots – 53475784,

Evar Riitsaar – 5117361,

setomaal@hotmail.com

Öie Sarv – 56252788,

oi@sarv.ee

Helju Tsoptatalo – 51949872

Jane Vabarna – 5284390,

jane.vabarna@mail.ee

Jüri Vaidla – 5229778

Peeter Vaidla – 5010056

Ilmar Vananurm – 5264282,

setomaa@estpak.ee

Kauksi Ülle – 56569079;

7854118;kyy@hotmail.com

(„Setomaa“ info)

Seto Talumuuseumi aastaring 2005 – 2006

Taas on täis saamas üks aastaring. Seto Talumuuseum Värskas võib mööduva aasta-ga rahule jääda.

Meid külastas üle 20 tuhande huvilise, vaatamata sellele, et suurüritusi ei toimunud. Edukalt läksid nii koolivaheaja programmid kui pitsipäevad, ka suvised iloõhtud. Nendele lisaks telliti hulgaliselt kontserte, erinevaid muuseumitunde, -õppeid jm. Toimus arvu-kalt näitusi.

Osaleme vabariiklikus projektis „Käsitööga tööle“, mida veavad tekstiilikunstnikud,

sel aastal Liisa Tomasberg Tallinnast. Ootamatult aktiivselt on meid külastatud ka sügiskuu, jõulukuust rääkimata. Praegugi on vaatamiseks 2 näitust.

Uus 2006. aasta toob muuseumisse muudatusi. Lastele pakume talvise- ja kevadise koolivaheaja sisustamist, iloõdakute leelole lisanduvad erinevad tegemised- tutvustused. Pitsipäevade teemaks on „Midagi kätte või jalga“. Aastaringi on võimalik külastada palju huvitavaid näitusi.

Jätkuvad taas ehitustööd. Saatse muuseumis hakkab 2006. aastal remont, mistõttu on muuseum terve aasta külastajatele suletud ja avab oma ukseid aastal 2007 uue ekspositsiooniga.

Töid ja plaane on veel mitmesuguseid.

Täname lahkeid annetajaid ja vanavarapakkujaid ning soovime kõigile rahulikke jõule, soovide täitumist uuel aastal! Ootame külla!

SETO TALUMUUSEUM

PILDIRIDA



Seto noortele pillimeestele „Zetodele“ on tunnustust jagatud, ent: võõraste kiitus küll magus, kuid kodukiitus kallis. Pildil vasakult: juhendaja Kristjan Priks, Jalmar Vabarna, Artur Linnus, Jaanus Viskar, Heimar Puurmaa.



Värskas vallavanem Rein Järvelill õnnitleb Leiko-koori lauljaid suure tunnustuse – Vabarna-preemia – puhul 18. dets. 2005.



Anne Vabarna nimelise preemia sai vallaväliselt Kauksi Ülle oma Taarka-näidendi kirjutamise eest. Tänu näidendiraamatule sai teoks ka tänavune „Taarka“ - etendus Obinitsas. Pildil Kauksi Ülle Rein Järvelillelt preemiat üle vastu võtmas. Tagaplaanil talumuuseumi varahoidja Tiiu Kunst ajalooüldmuse pildile jäädvustamas.



Novembri lõpul olid „Siidisõsaratest“ tallinlased Setomaal Maria Kala pool leivateol ja väisasid ka Obinitsat. Foto on tehtud 27. novembril Obinitsa Seto Seltsimajas lauluõppimise ajal; vasakult: Anna Kuhi, Maria Kala, Ilme Haavalo, Leida Heliste, Valli Karp.

Fotograaf: Arvi Matvei



Foto Obinitsa pensionäride järjekordselt koosolemiselt Obinitsa raamatukogus tänava novembri lõpus. Sünnipäevalapsi Eevi Kattaid ja Leida Mägistet (vasakult) õnnitlevad pensionäride seltsi esinaine Maidi Tammik ja raamatukogujuhataja Tiina Lillmaa.

Leheküljel 4 fotot I. Vananurmelt